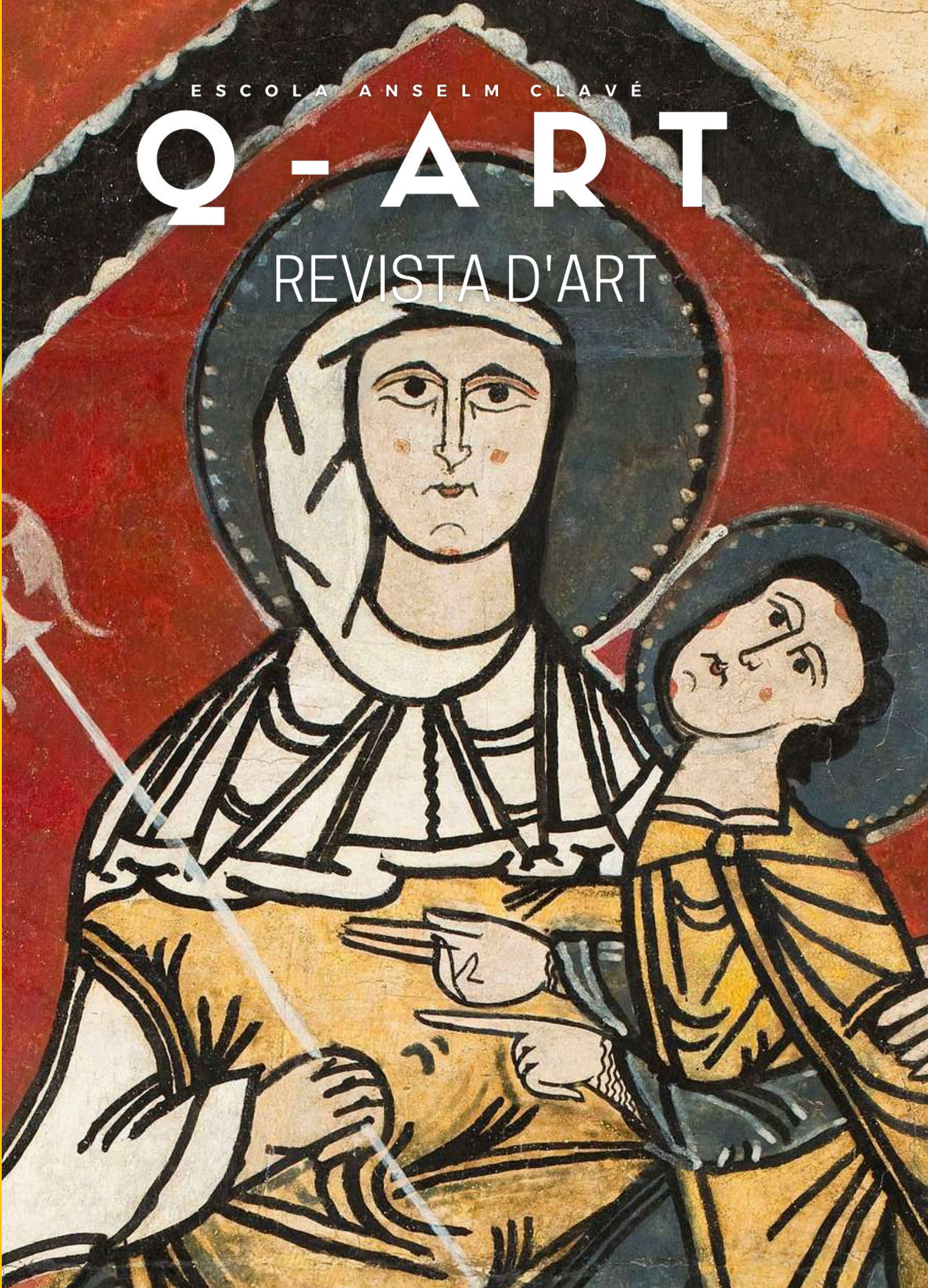

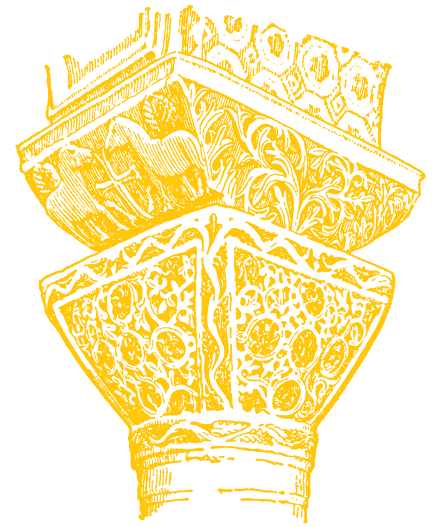
ESCOLA ANSELM CLAVÉ

Q - ART

REVISTA D'ART

Q-ART

03 Prefaci

04 Portes Bernward

05 Portalada de la catedral de jJca

07 Absis del Bural

09 Absis d'Àneu

11 Timpà de Saint-Trophime d'Arles

12 Majestat Batlló

14 Portalada de Santa Maria de Ripoll

16 Portalada de Santa Maria Magdalena de Vézelay

19 Pantocràtor de Sant Climent de Taüll

22 Frontal d'altar de Santa Maria de Taüll

24 Frontal d'altar d'Avià

26 Lapidació de Sant Esteve de Boí

27 Frontal dels Arcàngels

30 Marededéu de Veciana

32 Biga de la Passió

34 Pòrtic de la Glòria

38 Frontal d'altar dels Apòstols

40 Davallament de Sant Joan de les Abadesses

42 Timà de l'abadia de Saint-Pierre de Moissac

43 Verge de Ger

44 Frontal d'altar de Sant Martí de Puigbò

45 Timpà de Santa Fe de Conques

P R E F A C I

Un cop més us fem arribar un nou número de la revista Q-Art, realitzada per l'alumnat d'història de l'art de 4t d'ESO, en aquesta ocasió centrada en l'art romànic, un estil que va tenir lloc entre els segles XI i la meitat del segle XII en els regnes feudals de l'occident europeu. La importància d'aquest estil resideix en què per primera vegada des de la caiguda de l'Imperi Romà, el territori europeu va quedar unificat per un mateix estil artístic.

L'art del romànic va ser predominantment rural. L'Església era el principal client dels artesans, als quals encarregava la construcció i decoració de petites esglésies en les nombroses viles i pobles de l'època. D'aquesta manera, la religiositat és la característica més important del romànic.

L'objectiu principal de les obres d'art era provocar un apropament dels fidels cap a Déu. Per això, una altra característica fonamental de l'art romànic és l'ús de símbols: tot transmetia un missatge passat pel tamís del cristianisme, des de les formes dels edificis, fins als materials utilitzats o els motius de decoració.

En arquitectura, la influència de la religió es va notar en els tipus d'edificis, perquè els més representatius van ser les esglésies, les catedrals i els monestirs. A les zones rurals també van edificar-se nombrosos monestirs i castells, generalment emmurallats, en els quals vivien i governaven els senyors feudals dels regnes d'occident.

L'escultura i la pintura van ser un complement decoratiu de les construccions arquitectòniques i van adaptar-se al marc en el qual estaven inserides (capitells, timpans, absis, etc.) i la religiositat va estar present en la recerca del sentit espiritual de les coses. El que interessava de debò a l'artista romànic era representar l'essència interior, no la bellesa.

PORTES BERNWARD

S. XI

Un dels llegats artístics més importants de la dinastia otoniana, vinculada al Sacre Imperi Germànic, són les portes de Bernward, situades a la catedral de Hildesheim. Aquestes portes d'estil romànic van ser realitzades l'any 1015 per a la catedral de la ciutat i mostren imatges en forma de relleu de la Bíblia. Aquesta peça es considera una obra mestra de l'art otonià i presenta el cicle d'imatges monumentals més antic de l'escultura alemanya. Van ser realitzades en bronze amb la tècnica de la fosa i té solament una funció decorativa.

Aquesta escultura exposa un alt relleu. A la porta de l'esquerra representa escenes del Llibre del Gènesi. A l'altre costat, es mostra l'obra redemptora de Crist de baix a amunt. Té una inscripció en llatí en el travesser central escrit després de la mort de Bernward l'any 1015.

Dóna una sensació de duresa i de fredor. Té molta frontalitat, ja que són unes portes, no disposa de moviment, per tant, no és una escultura dinàmica. La llum no té cap incidència, i no té policromia. Aquestes portes són figuratives, de fet es pot veure que les figures són bastant reals i tenen plecs i estan ben proporcionades.

Com a opinió personal, m'agradaria veure aquesta porta en persona, ja que mai he vist una porta amb figures, i em sorprèn que a sobre aquestes figures estiguin fetes a mà. Tot i que no ha tingut molta transcendència a la Història de l'Art i a la producció total de l'artista, em sembla una gran escultura.

PORTALADA DE LA CATEDRAL DE JACA

S. XI

Aquesta portada està situada al timpà de la portada occidental de la catedral de Jaca. El timpà és la part de la portada que ocupa l'espai que és un semicercle amb decoració esculpida situat entre l'arc i la llinda. Aquesta portalada es va fer al final del segle XI. El seu autor és anònim tot i que és anomenat habitualment com a Mestre de Jaca per diferenciar-lo d'altres mestres anònims del romànic i també d'altres escultors que van treballar en la decoració de la mateixa catedral, el seu material és pedra tallada.

En la portada es representa un crismó trinitari, és a dir, el nom de Crist en grec. Així, inscrites en un cercle s'observen les lletres del seu nom, X, P, T i S. Als costats van acompanyades d'alfa i omega, primera i última lletra de l'alfabet grec, indicant que Crist és a l'inici i al final de totes les coses.

El crismó està al voltant per dos lleons, igual que la figura central, Crist. El de l'esquerra de l'espectador protegeix un home amb una serp, situat sota els peus, i l'altre trepitja un ós i un basilisc.

PORTALADA DE JACA

L'estil presenta les característiques del Romànic on l'obra artística s'atén a la seva finalitat didàctica evangelitzadora.

La representació de les figures no és naturalista, i és més important l'aspecte conceptual que la seva realitat. Aquestes figures apareixen jerarquitzades segons la seva importància, així veiem molt més grans els lleons que la resta de figures, que obeeixen a la llei d'adaptació al marc, cenyint-se al timpà de la portada. El seu volum és escàs, ressaltant poc de la superfície del timpà i amb un modelatge resolt amb simples línies per als plecs de la túnica o els flocs dels lleons, sense que s'aconsegueixin la sensació de moviment.

ABSIS DEL BURGAL

S. XI

L'absis del Burgal és una pintura mural feta per el "Mestre de Pedret" entre finals del segle XI i principis del segle XII. És una obra d'art romànic situada al monestir de Sant Pere del Burgal.

A la part superior de la pintura es representa el pantocrator. Tot i que no està ben conservat, es pot arribar veure una part de la màndorla. Als seus costats estarien els arcàngels Miguel i Gabriel adorats per dos sants.

Sota el pantocràtor, entre les finestres, està pintat en la part esquerra Sant Pere. Al seu costat dret, està la verge portan un calze. A l'altre extrem de la finestra estan representats Sant Joan Baptista amb l'Anyell dins d'un cercle recolzat al seu pit i al seu costat hi ha Sant Pau que porta un llibre .

ABSIS DEL BURGAL

Per últim, en la part inferior està pintada una dona que vindria a ser la Comtessa del Pallars Sobirà.

La tècnica que s'ha utilitzat per fer aquesta pintura és el fresc sobre paret. Tots els dibuixos tenen contorn, però sense volum. En aquesta obra hi ha tant colors càlids com freds.

ABSIS D'ÀNEU

S. IX-XIII

L'absis de Santa Maria d'Àneu és una gran peça d'art romànic, pertanyent a l'església de Santa Maria d'Àneu, localitzada al municipi de la Guingueta, tot i que el seu transferit s'exhibeix avui dia en el Museu Nacional d'Art de Catalunya, a Barcelona. Aquesta obra d'art és datada aproximadament entre els segles XI dC i XIII dC, i va ser elaborada pel pintor de murals romànics de Catalunya, el Mestre de Pedret.

Aquesta pintura presenta una alçada de 700 cm i una amplada de 410 cm. L'obra està pintada al fresc, i combina temes de l'Antic i del Nou Testament. A l'obra es veu representada l'escena de l'esperança, en la qual es veu l'arribada de Messies quan arriba a perdonar la humanitat, fet que van anunciar els profetes.

ABSIS D'ÀNEU

A l'absis de l'església es veu representada l'Epifana, la commemoració de l'adoració de Jesús per part dels reis mags en la seva aparició i manifestació al món: A l'escena apareixen la Verge Maria en majestat i els reis mags. Completant l'escena apareixen representats els arcàngels, Miguel, Gabriel i Rafael, representats com advocats dels pecadors durant el Judici Final.

Al sector inferior de la pintura es veuen representades tres parelles de serafins, els éssers celestials més propers a Déu, en les ales d'aquest es poden observar ulls, aquests simbolitzen que Déu és present a tot arreu. En l'escena, els serafins, canten el "trisagion", un cant d'alabança a Déu, a més apropen tenalles amb brases cremants als llavis de dos profetes: Elías e Isaías.

A més també es pot veure com, al mig, hi han representades 4 rodes de foc al carro de Yahvé, aquestes simbolitzen la visió d'Ezequiel.

A més es coneix que entre els anys 1919 dC i 1923 dC aquesta magnífica obra d'art va se traspasada a una tela. Ha estat restaurada en nombroses ocasions, però malauradament avui dia es troba molt deteriorada i fins i tot i hi han diverses parts que no s'han pogut recuperar.

Considero aquesta pintura realment una obra d'art i m'entristeix molt el seu estat actual.

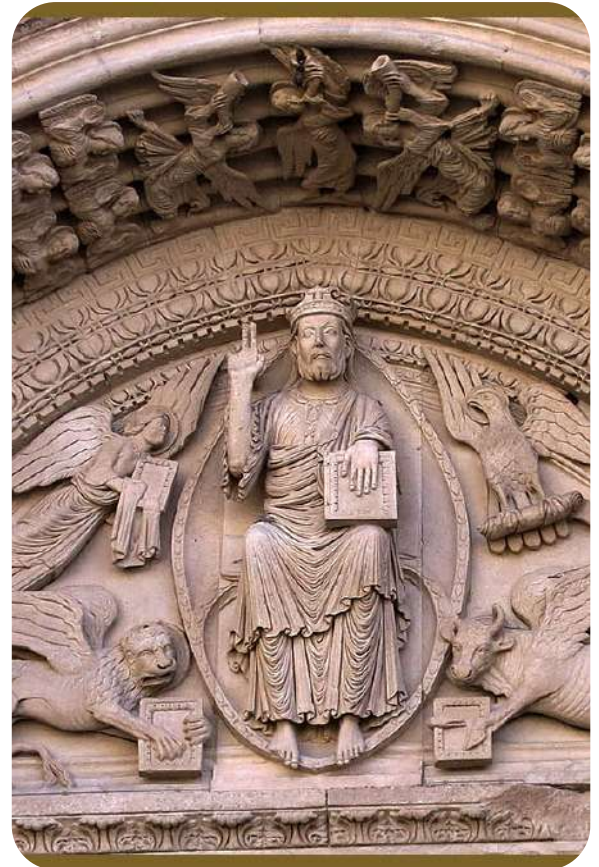

TIMPÀ DE SAINT-TROPHIME D'ARLES

S. XII

L'església de Sant Tròfim d'Arles està situada a França, concretament a Arle. Aquesta església té planta de creu llatina, ja que és romànica. Va ser construïda al segle XII.

L'església de Sant-Trophime d'Arles està construïda majoritàriament de pedra. La portalada occidental és un tresor de l'escultura romànica. En aquesta està representat Jesucrist, en Maiestas Domini. La part central del timpà l'ocupa una màndorla, que divideix l'espai en quatre. El timpà representa l'apocalipsi segons Sant Joan i l'evangeli Sant Mateu. La portada està organitzada com un arc de triomf amb la representació del Judici Final.

Al timpà, està representat Crist en un pantocràtor emmarcat en una màndorla amb els quatre evangelistes: l'àngel alat de Sant Mateu, el lleó alat de Sant Marc, el toro alat de Sant Lluc i l'àliga de Sant Joan. Al fris de la llinda hi ha representats els apòstols i al fris, que recorre tota la portada, es troben esculpits els condemnats, que estan a la dreta de la portada i els elegits que estan a l'esquerra de la portada. La decoració té moltes escenes de la Bíblia, com ara l'Anunciació, el Baptisme de Jesús, la matança dels innocents entre altres.

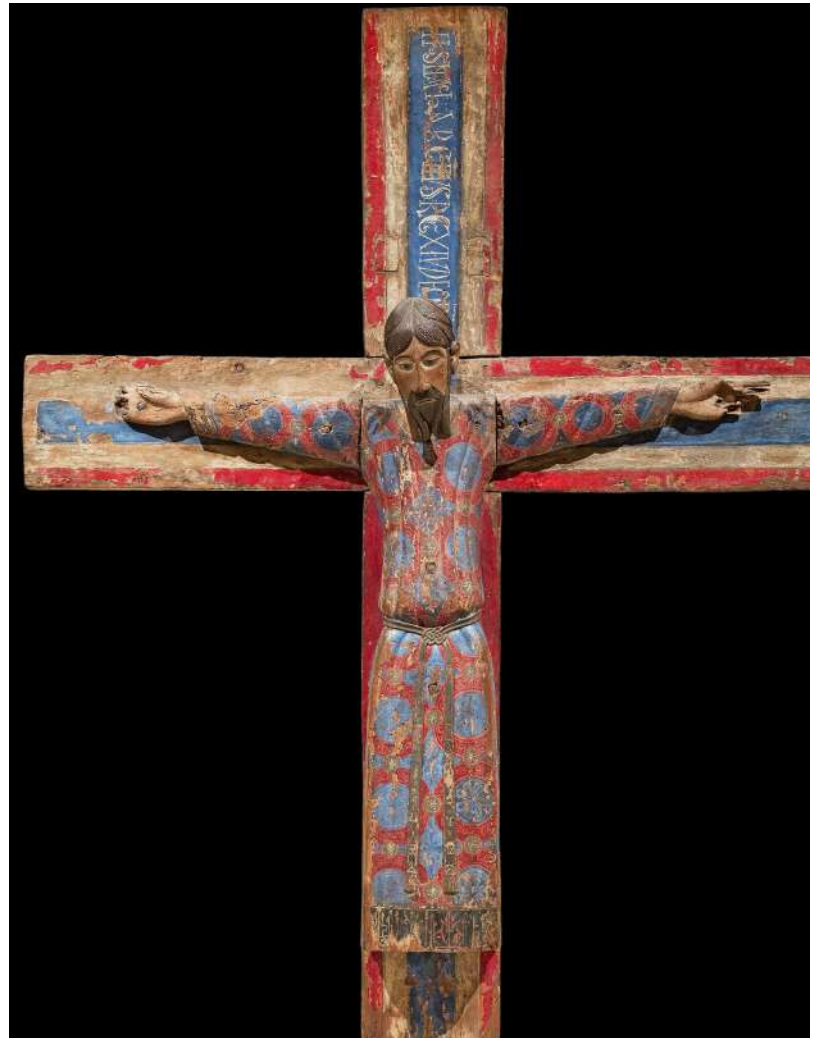
Al nivell inferior hi ha representats sants que s'uneixen amb la història d'Arles, com ara Santiago, Sant Tròfim, Sant Felip i Santiago el Just entre altres. Les parts baixes de les columnes de la portalada estan decorades amb estàtues de lleons, Samsó i Dalila, i Samsó i el lleó.

MAJESTAT BATLLÓ

S. XII

Una de les obres més importants de l'art romànic català és la Majestat Batlló, un crucifix que data aproximadament del segle XII dC tot i que no es coneix el lloc de fabricació, malgrat que se sospita que va ser trobat en una església de la Garrotxa.

Més tard, es coneix que va ser comprada pel col·leccionista Enric Batlló i Batlló, qui la va tenir en mans privades fins l'any 1914 quan la va donar a la diputació de Barcelona, qui la va convertir en part de la col·lecció de l'art del Museu Nacional d'Art de Catalunya.

La gran majoria d'escultures romàniques ens han arribat tallades amb pedra, però aquesta obra és extraordinària perquè està tallada en fusta, concretament amb fusta de xiprer, feta servir en la figura del Crist. Per la creu, es va fer servir la de castanyer, que està pintada amb la tècnica del tremp. Les dues peces estan unides per petits claus, alguns dels quals han perdut la policromia i han quedat visibles. La creu té una alçada que supera el metre i mig i una amplada de metre i vint.

MAJESTAT BATLLÓ

Aquesta escultura és una obra hieràtica, és a dir, una figura sense moviment, a més mostri al Crist crucificat a l'estil bizanít. La figura de Jesús està fixada a la creu mitjançant quatre claus, i es mostra en majestat, d'aquí el seu nom. Tot i que mostra una expressió d'angoixa, es mostra impassible al dolor. Crist es mostra amb el cos totalment recte, amb els braços en paral·lel a la creu i resistint el pes del cos sense recaure. Crist va vestit amb una túnica fins als turmells, la qual està plena de plecs verticals i paral·lels, i a més mira amb els ulls oberts, oferint una sensació de redempció al món. No només la talla és mereixedora de ser admirada, sinó que també ho són els colors amb els quals és pintada. Els colors principals amb què s'ha pintat són el blau i el vermell i són predominants en tota l'obra.

Amb ells s'ha decorat la túnica de Crist amb decoracions vegetals i circulars.

Per la mesura de l'obra, la qualitat de la talla i les seves decoracions se suposa que va formar part d'un altar major, tot i que es desconeix totalment a quina església va pertànyer.

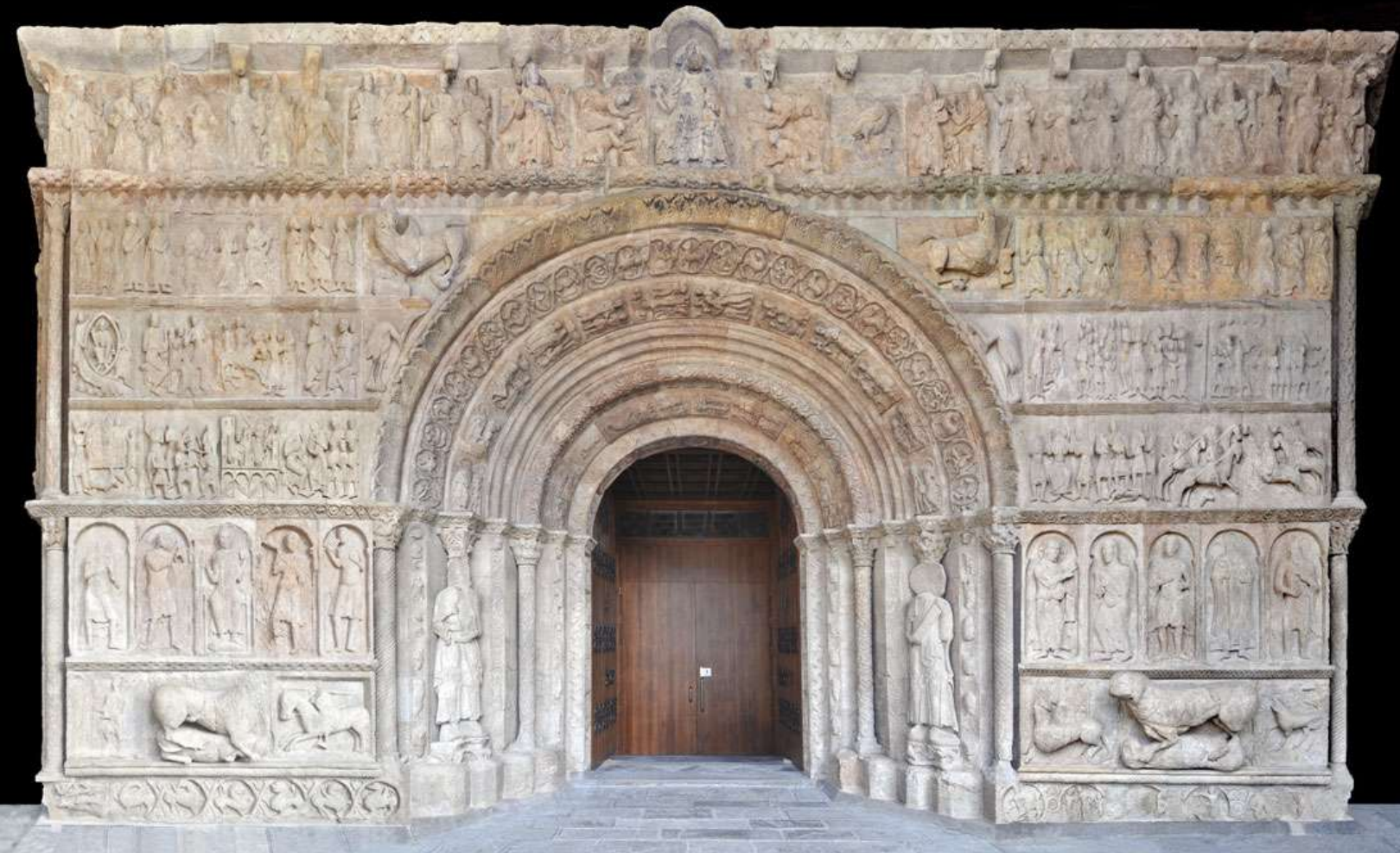
L'obra té un finalitat religiosa perquè és la representació de Déu en el seu sacrifici.

Aquesta obra la considero una peça d'art increïble, especialment em provoca curiositat l'anonimat de la seva església de procedència.

PORTALADA DE SANTA MARIA DE RIPOLL

S. XII

La portalada de Santa Maria de Ripoll pertany al monestir homònim, fundat l'any 888 pel comte Guifré el Pilós. Aquest monestir es va dedicar a l'advocació de Santa Maria. Aquesta portalada està construïda a partir de pedra sorrenca, amb la tècnica de talla. Presenta una composició solemne i un moviment hieràtic.

La portalada de Santa Maria de Ripoll en ser una adaptació de l'escultura cap a l'arquitectura fa que comporti de vegades deformacions més o menys marcades en els personatges tallats en l'escultura. Hi ha una manca de perspectiva i de fons arquitectònic que envolta als personatges.

PORTALADA DE SANTA MARIA DE RIPOLL

En el fris superior podem trobar representat el pantocràtor envoltat de quatre àngels. Als laterals se situen les figures de tetramorf, que és una representació iconogràfica que està composta per 4 elements, que es reparteixen entre els dos primers registres i els 24 ancians de l'Apocalipsi i els 22 benaventurats. A la resta dels frisos estan representades les escenes dels llibres de l'Èxode i dels Reis.

S'utilitzen les arquivoltes, que són aguantades per columnes. Una d'elles representa a Sant Pere i l'altre a Sant Pau. La decoració dels arcs és rica i variada, amb una ornamentació vegetal i geomètrica, mesos de l'any, els signes del zodíac i històries de la Bíblia.

La decoració es troba per tota la superfície.

Aquesta obra és considerada un tipus d'arc de triomf que representa el cristianisme o com a símbol de la reconquesta que va fer Ramon Berenguer III i el seu fill Ramon Berenguer IV de les terres que en aquell moment eren ocupades pels musulmans.

TIMPÀ DE SANTA MARIA MAGDALENA DE VÉZELAY

S. XII

El Timpà de Santa Maria Magdalena de Vézelay està esculpit per un autor desconegut. Es tracta d'una obra escultòrica romànica creada entre els anys 1125 i 1150. Aquest relleu està situat al timpà semicircular que hi ha sobre la porta d'entrada de la basílica de Santa Magdalena de Vézelay a Borgonya, França.

Es tracta d'una escultura de baix relleu, on es representa el Judici Final. En el centre del relleu trobem a Crist amb els braços estesos oferint amb les seves mans una espècie "d'il.luminació divina" sobre els apòstols. També podríem interpretar aquest gest com una invitació a entrar al temple.

TIMPÀ DE SANTA MARIA MAGDALENA DE VÉZELAY

Als dos costats de Crist estan esculpits en una mida menor, els dotze apòstols. Les diferents postures corporals donen a intuir una relació o comunicació entre totes les figures.

En la part superior, entre l'arquivolta i el timpà hi han esculpides vuit escenes individuals dels diferents pobles i races humanes per les quals els apòstols deuen predicar la paraula de Déu.

En l'arquivolta hi ha un conjunt de medallons on estan representats els dotze símbols del zodíac i els dotze mesos de l'any amb les seves corresponents tasques agrícoles segons l'època.

TIMPÀ DE SANTA MARIA MAGDALENA DE VÉZELAY

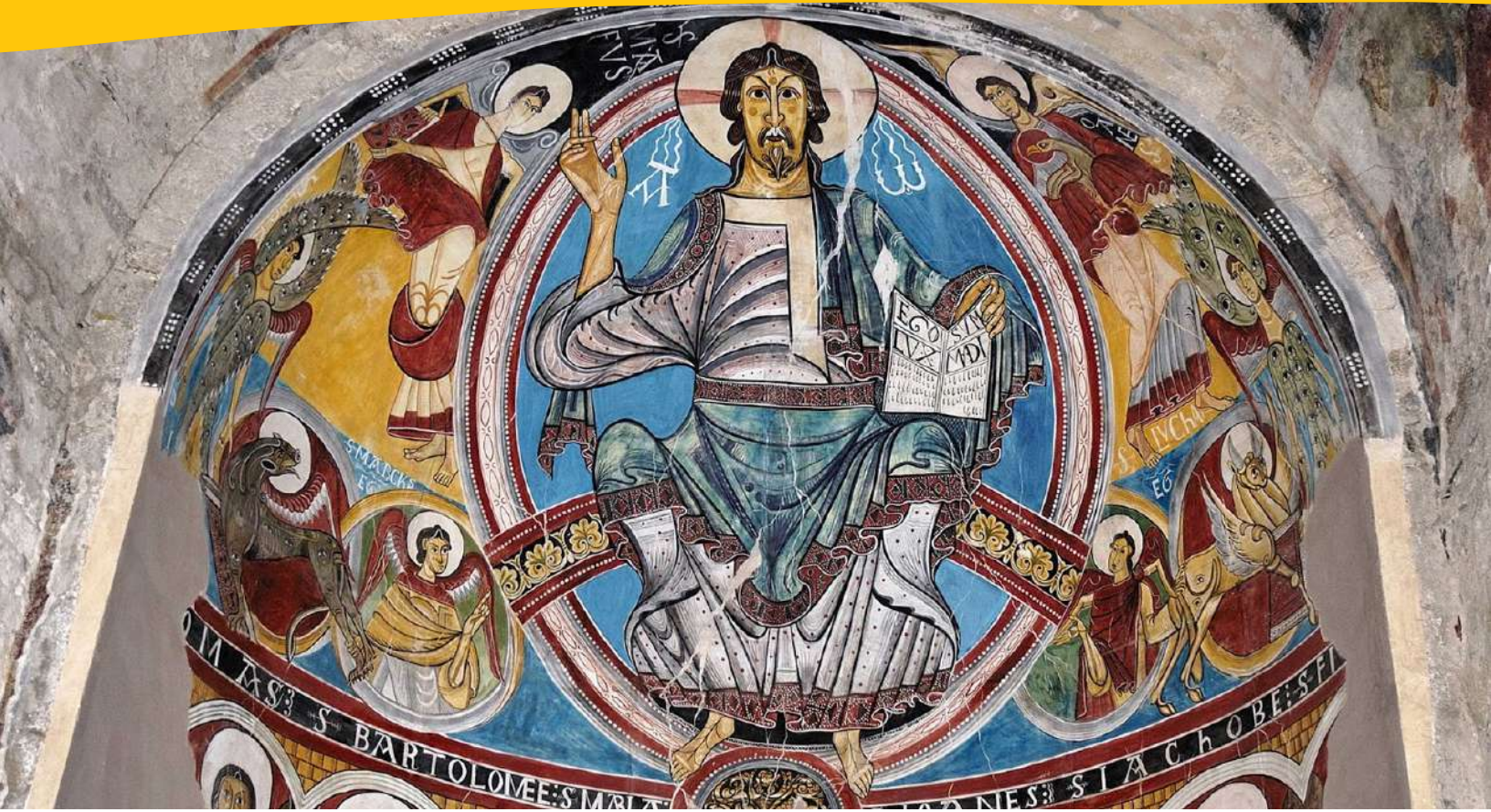
En la llinda, en la part dreta, estan representats en una posició tranquil·la, pacífica i relaxada, els salvats del Judici Final. En canvi, a la part esquerra, estan esculpits en posicions més rares els pecadors. També podem observar com en el trencallums hi ha una escultura. Es tracta de Joan Baptista, també conegut com "El predicador en el desert" la persona que va batejar a Jesús en el riu Jordà.

Aquest relleu era com una mena de "Bíblia en pedra", és a dir, mitjançant els diferents dibuixos pretenien que la societat analfabeta pogués entendre els fets de Déu i també poder ensenyar la religió cristiana a tothom.

PANTOCRÀTOR DE SANT CLIMENT DE TAÜLL

S. XII

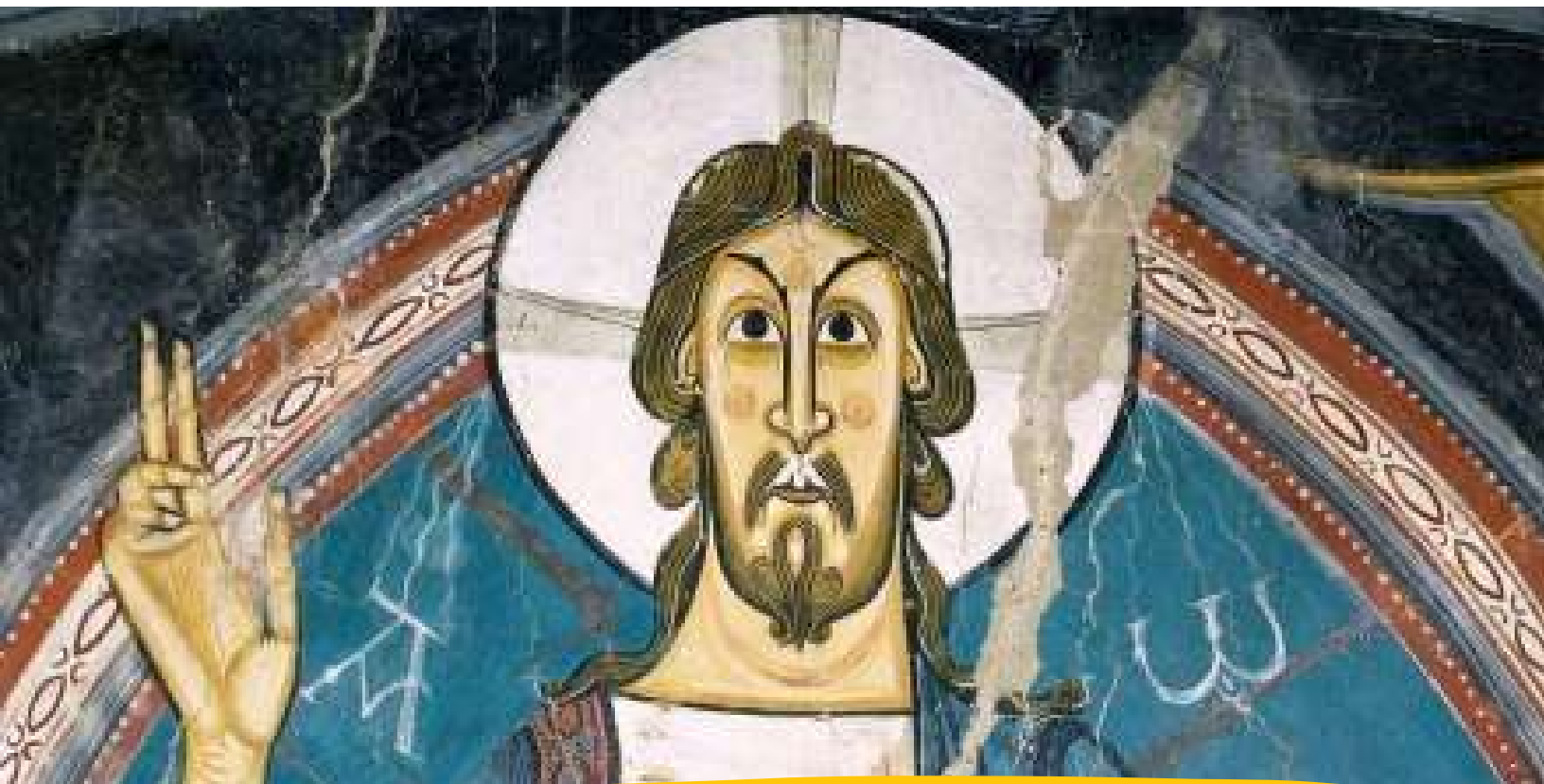
El pantocràtor de Taüll és una pintura romànica, situada a l'església de Sant Climent de Taüll, a Lleida. Aquesta pintura va ser realitzada l'any 1123, del qual el seu autor és desconegut. Actualment, l'obra original es pot trobar al Museu Nacional d'Art de Catalunya, mentre que a l'església de Sant Climent es conserva una còpia seva.

El pantocràtor de Taüll està dividit en dues franjes horitzontals amb una grandària diferent cadascuna d'elles. A la franja superior es troba en una posició central el pantocràtor assegut. Està rodejat per una mandorla en la que a la seva part superior es jutja el cap del Crist i un nimbe blanc. Porta una túnica grisa, amb una manta sobreposada de color blau. El seu rostre és simètric, amb una mirada seria i penetrant. Amb la seva mà dreta mostra el símbol de pau, mentre que amb la mà esquerra sosté un llibre en el qual el seu títol està escrit en lletres llatines.

PANTOCRÀTOR DE SANT CLIMENT DE TAÜLL

A la mateixa franja, al voltant del pantocràtor es troben els quatre àngels, amb el símbols dels quatre evangelis, el Tetramorfs. El primer àngel es situa a la part superior esquerra, simbolitzant a Sant Mateu; sota es troba representat un lleó, que simbolitza a Sant Marc; A la zona superior dreta trobem una àliga, que representa a Sant Joan i finalment a la part inferior d'un bou alat, simbolitzant a Sant Lluç. Les figures que estan situades en el sector del fons blau estan emmarcades amb cercles. A la franja inferior es troben representades sis figures agrupades en dos grups de tres. A l'esquerra es posiciona Sant Tomàs, San Bartomeu i la Verge.

Les figures es troben marcades per línies negres, per a donar un efecte de delineat. En aquesta pintura es pot veure molt clarament la preferència per a les figures simètriques i de frontalitat en la seva representació. També predomina el hieratisme, que es caracteritza per la representació plana de les figures.

PANTOCRÀTOR DE SANT CLIMENT DE TAÜLL

El pantocràtor de Taüll representa l'apocalipsi de Sant Joan, en el qual es descriu la visió de Crist rodejat pels que representen als quatre evangelistes. També representa a Jesús en l'actitud de beneir al món. Tal com les lletres gregues signifiquen, ell és el començament i el final de les coses, de manera que l'home ha de seguir aquest missatge diví per tal de garantir-li la seva salvació eterna.

Un dels altres significats que se li troba a aquesta obra és la representació de la franja superior se simbolitza com al cel i a l'inferior a l'església, mitjançant les figures de Maria i els seus apòstols.

FRONTAL D'ALTAR DE SANTA MARIA DE TAÜLL

S. XII

Unes de les obres de les més destacades de l'escultura romànica catalana és el Frontal d'altar de Santa Maria de Taüll. Un frontal és un element pla que serveix per cobrir i decorar la part inferior dels altars per la seva part frontal i els costats, entre la taula de l'altar i el terra, on normalment es guarden les relíquies sagrades. Aquesta peça va ser realitzada aproximadament l'any 1200 i actualment es localitza al Museu Nacional d'Art de Catalunya. La tècnica utilitzada és la talla, ja que va ser feta amb fusta policromada.

FRONTAL D'ALTAR DE SANTA MARIA DE TAÜLL

Aquesta escultura és d'un relleu buidat és a dir que l'escultura està gravada en el material. Al mig trobem una màndorla i dins Crist en Majestat, al seu voltant està dividit en quatre parts i en cada una d'elles hi ha tres arcs de mig punt on dins de cada un hi ha un personatge i tots dotze formen els 12 apòstols en relleu.

Aquest frontal representa el Judici Final, és a dir, el final dels temps quan tota la humanitat és jutjada segons les seves accions.

FRONTAL D'ALTAR D'AVIÀ

S. XII

El frontal d'altar d'Avià es tracta d'una pintura d'estil romànic situada actualment al Museu Nacional d'Art de Catalunya. La taula procedia de l'altar de l'església de Santa Maria d'Avià, el seu autor és anònim i va ser creada a finals del s. XII amb la tècnica de pintura al temple, amb tocs de vernissos i estuc sobre taula de fusta d'àlber. La seva mida és de 105 cm x 175 cm.

El Frontal d'Avià és una peça clau del romànic català. Es tracta del frontal d'altar original de l'església de Santa Maria d'Avià, a la comarca del Berguedà, mentre que a la parròquia hi ha una rèplica. La seva datació és de finals del segle XII. Se'n desconeix l'autor. És una de les obres més representatives de l'art del 1200 a Catalunya.

El frontal consta de cinc espais que estan separats per uns marcs realitzats mitjançant una cinta d'estuc. La part central ocupa tot l'ample de l'altar, mentrestant els laterals es divideixen en dos.

FRONTAL D'ALTAR D'AVIÀ

En la part central es representa a la verge com tron de tradició bizantina, baix un arc trilobulat apareixent en les juntes dos àngels. La verge es troba asseguda i rígida, està vestida amb túniques de color vermell i blau amb decoració d'elements florals. Al nen se li representa al costat d'ella i, en actitud de beneir.

A l'esquerra se'ns presenta, en primer lloc, a la zona superior i baix els arcs de mig punt separats per una petita columna: l'Anunciació i la Visitació amb l'abraçada entre Maria i la seva cosina Isabel. En la part inferior s'observen els Reis Mags reconeixibles per les seves inscripcions i que porten en alt les ofrenes que van realitzar i que es representen com un home major (Melcior); madur (Baltasar) i jove (Gaspar).

A la dreta, a la part superior el naixement, i a baix la presentació de Jesús en el temple en la que apareix Simeó tornant a Jesús a la seva mare que té estesos els braços, a la seva dreta la sacerdotessa Ana.

Està pintat sobre fusta, amb tremp d'ou, estucats i colradures, és a dir, l'aplicació d'un vernís transparent tenyit de color groguenc. Està dividit en cinc espais, presidits pel central, amb la Mare de Déu com a sedes sapientiae amb el nen Jesús a la falda i flanquejada per quatre escenes de la infantesa de Jesús: l'Anunciació i la Visitació, el naixement, l'Epifania i la presentació de Jesús al temple.

Predomina el color vermell, color que representa la presència simbòlica del cos i la sang de Crist, completant un programa d'exaltació de la seva naturalesa humana i divina, amb la Mare de Déu com a figura simbòlica de l'Encarnació.

En conclusió, aquest frontal és una pintura romànica que, des de el meu punt de vista té una molt bona representació i amb uns colors molt predominants.

LAPIDACIÓ DE SANT ESTEVE DE BOÍ

S. XII

La pintura Lapidació de sant Esteve de Boí és un conjunt pictòric fet el 1100 i localitzat al Museu Nacional d'Art de Catalunya, a Barcelona, . Aquesta obra té com a autor el Mestre de Boí i presenta un estil romànic.

L'escena de lapidació de Sant Esteve ha estat molt representada al llarg de la història de l'art. La seva festivitat se celebra el 26 de desembre. Sempre apareix representat com un home jove a la part dreta de la pintura, on està sent lapidat pels seus botxins, que apareixen a la part esquerra i mitja de la pintura, mentre que a la part dreta hi ha la mà de Déu que l'està beneint.

FRONTAL DELS ARCÀNGELS

S. XIII

El conegut Frontal dels Arcàngels és una taula pintada que servia de pantalla o antependio a la taula de l'altar major, i en forma part del frontal de San Miguel. El seu autor va ser el mestre de Soriguerola. Va ser realitzada en estil romànic entre el 1220 i el 1250. Actualment es conserva en el Museu Nacional d'Art de Catalunya, i abans es situava a Catalunya també.

FRONTAL DELS ARCÀNGELS

S. XIII

La història consta d'un ric pagès que havia perdut un cap de bestiar molt valuós, i va sortir a la muntanya a buscar-la acompanyat de diversos ajudants i del bisbe de Siponto. Quan la van trobar, dins d'una caverna, un dels ajudants va llançar una fletxa per a despertar al cap de bestiar, però sorprenentment la fletxa es va girar en contra seva i va ferir a l'arquer. Llavors San Miguel es va revelar al bisbe i li va indicar que estava protegint aquest lloc, on havia de construir-se una església dedicada a tots els àngels, que es va convertir en centre de peregrinació durant tota l'Edat mitjana. En la primera escena del frontal, a dalt a l'esquerra, apareixen San Miguel i Sant Gabriel, portant l'ànima d'un difunt cap al cel. En la segona escena, a dalt a la dreta, es mostra a San Miguel derrotant a un drac. L'escena inferior esquerra es denomina psicòstasis i representa a San Miguel en l'acte de pesar l'ànima d'un difunt el dia del judici final, amb la finalitat de valorar les seves bones o males accions. L'última escena, a baix a la dreta, es refereix al miracle de la Muntanya Gargano.

Alguns temples romànics i bizantins tenien plaques llaurades en or i plata, acompanyades d'esmalts, que representaven grans cicles narratius inspirats en les Sagrades Escripures. La tècnica és tremp i està suportada a una paret.

FRONTAL DELS ARCÀNGELS

Està realitzada amb una pinzellada curta i amb textura llisa. Disposa de línies i contorns però no de volum. La llum és artificial i és una pintura bastant oscura. No té cap perspectiva ni moviment i per una part és lineal i, per altra part, és geomètrica, ja que els personatges estan fets per línies i els quatre rectangles que divideixen la pintura en quatre seccions és la part geomètrica.

Aquesta pintura realitza una funció religiosa i va ser pintada a l'Edat Mitjana pel Mestre de Soriguerola, un pintor actiu en la baixa Cerdanya durant el segle XIII, autor, entre altres obres, del frontal de l'altar de l'església de Sant Miquel de Soriguerola, pintat sobre fusta, representant la psicòstasi amb San Miquel i el dimoni pesant les ànimes.

Com a opinió personal, el Frontal dels Arcàngels és una pintura molt tènica, ja que els personatges tenen una cara tènica. M'agrada que estiguin dividits en quatre seccions, i que es vegi tan bé cada part amb el seu tema.

MAREDEDÉU DE VECIANA

S. XIII

Una de les obres més importants de l'art romànic català es Marededéu de Veciana, el seu autor és desconegut. Aquesta obra és del segon o tercer quart del segle XIII, la seva tipologia és exempta, que té diferents punts de vista, el seu material és de fusta policromada i està feta amb la tècnica de la talla. És una escultura de dimensions petites, exactament de 88 x 44 cm. Està situada al Museu Episcopal de Vic i és de tema religiós.

L'escultura de la Mare de Déu que està representada juntament amb l'infant Jesús és pròpia de l'art bizantí. Aquest model passa d'Orient a Occident i guanya molta popularitat a l'època l'edat medieval.

No es coneix l'autor d'aquesta obra, com passa amb la majoria de les peces del romànic, però alguns estudis que ha fet gent indiquen.

No se sap res dels autors, però normalment solien ser de l'església o podien ser donacions de senyors feudals que, amb això, esperaven treure els seus pecats.

La localització original d'aquesta escultura era l'església de Santa Maria de Veciana.

MAREDEDÉU DE VECIANA

És una verge asseguda a un tron, llavors és una figura sedent, decorat amb petites columnes. Té un cap cobert amb un mantell, cenyit amb una corona. Amb la mà esquerra aguanta un orbe, que simbolitza la perfecció, mentre que a la mà dreta mostra una mica d'acostament cap a Jesús.

El nen està assegut al genoll dret de la verge. També està coronat, amb la mà dreta està fent el senyal de benedicció o maiestes domini, que vol dir deu en majestat i sosté amb la mà esquerra un llibre. Els dos personatges tenen una postura hieràtica, que vol dir que estan totalment rectes, també distant, geomètrica, simètrica i sobretot frontalitat. Són estàtues molt rígides i transmeten molt bé el missatge.

Pel que es veu, és una figura policromada, es pot veure diferents colors. El vermell i el blau són els colors predominants, però també es pot veure que hi ha el color verd i el groc en el tron, mentre que el negre es va utilitzar en els ulls i en els perfils dels diferents elements.

La verticalitat és la línia predominant de la composició de la verge, això ho fan per proporcionar equilibri i repòs. La llum d'aquesta obra és natural, ja que ve dels seus colors blavosos i vermellosos.

Aquesta escultura té unes textures rogesses, mats i dures pels plecs geomatitzats, que vol dir que els plecs són molt rectes.

BIGA DE LA PASSIÓ

S. XIII

La Biga de la Passió o més coneguda com la Viga de la Pasi3n, es una pe7a de la col·lecci3 que est3 al Museu Nacional d'Art de Catalunya a Barcelona de la qual no se sap d'on b3, llavors tampoc se sap el seu autor. Es va crear cap a l'any 1200-1220, i 3s d'estil rom3nic. T3 unes dimensions de 20,5 x 230,5 cm.

Cont3 sis episodis de la Passi3 de Crist i la vista de la Maria en el Sepulcre que al·ludeix a la Resurrecci3. Una de les escenes m3s destacades 3s la del Lament sobre Crist mort, gran exemple de la influ3ncia bizantina que caracteritza una part de l'art del 1200. La seva t3cnica 3s de pintura al temple sobre taula o tempera, que 3s una t3cnica de pintura dissolvent el pigment amb l'aigua i l'aglutinant, el seu suport pot ser el paper dur, cartronet, cartr3 d'il·lustraci3 i fusta.

BIGA DE LA PASSIÓ

Una cosa molt típica del romànic és el contorn, que són línies negres que delimiten les figures. On només té una mica de profunditat és on les figures secundàries estan mirant el Crist i semblen que estén unes a sobre d'altres, o una mica més enrere que altres. No n'hi ha cap mena d'il·luminació, ja que sembla un dibuix pintat, llavors és impossible donar-li cap mena de llum. Els seus colors són plans perquè com s'ha dit anteriorment sembla un dibuix pintat per algú. En el fons no hi ha res, és tot negre, perquè la gent es centri més en l'escena que està representada que no amb el fons. D'altra banda, està la composició de les figures, la distribució d'aquestes és complexa, perquè en algunes escenes costa una mica imaginar el que està passant, també l'estructura de la forma lineal, ja que algunes figures estan corbes, o en diagonal. Per acabar amb les figures, aquestes tenen moviment, com es pot veure quan estan arrossegant al Crist.

Les formes d'expressió és una anatomia incorrecta, però ja ho feien així a propòsit perquè la gent no se sentís de manera sexual cap aquestes figures.

BIGA DE LA PASSIÓ

El tema de la biga és la relació en sis escenes del cicle de la Passió de Crist i una setena que fa referència a la Resurrecció. Es presenten els episodis en ordre d'esquerra a dreta, i els separen unes línies vermelles. Les escenes de la Detenció, la Crucifixió i el Grup de les Maries estan fetes malbé per rectangles o línies amples.

En la primera escena es pot veure la Detenció de Crist. En la segona no es veu molt bé perquè està malbé, però es pot observar la flagel·lació, amb dos personatges assotant Crist lligat a la columna. A la tercera no es tapa res i es pot veure el Camí del Calvari, es veu Crist portant una creu. La quarta escena és la crucifixió. A la cinquena tapa una mica el Crist, però es veu una mica i és el davallament, on Crist és baixat de la creu per dos personatges. La sexta escena es veu molt clarament que és el lament sobre Crist mort, en aquest episodi la seva mare apareix al centre de l'escena i envoltada per altres personatges. I la setèima i última escena es Grup de les Maries davant del sepulcre buit, símbol de la Resurrecció, que també es va fer malbé una mica per a baix, però es veu bé l'escena.

En conclusió aquesta obra d'art em resulta interessant perquè és com un petit fragment de la vida de Crist, a part que no és com les altres obres, ja que aquesta té una història al darrere molt interessant per la cultura religiosa.

PÒRTIC DE LA GLÒRIA

S. XIII

L'obra a estudi és la portada oest de la Catedral de Santiago de Compostel·la, coneguda com Pòrtic de la Glòria, realitzada entre 1175 i 1188 pel mestre Mateo. És la portada d'entrada a la catedral, tota la porta es troba recoberta d'escultures típicament medieval.

El conegut com a Pòrtico de la Glòria està format per tres portades en arcs de mig punt, sent la portada central més alta i ampla que les laterals i reservant-se per a ella la decoració més important.

La portada central té com a tema principal del conjunt la visió apocalíptica de Sant Joan. En la part alta, en l'arquivolta, apareixen representats els vint-i-quatre ancians que, segons el text apocalíptic van caure davant del Corder. Aquests porten tot un repertori d'instruments medievals com fídulas, arpes, saltiris i un organistrum.

PÒRTIC DE LA GLÒRIA

Sota ells, en el timpà, de manera semicircular en estar limitat per l'arc de mig punt i la llinda de la porta. En el centre, aquesta de grandària major que la resta de figures, apareix Crist coronat i assegut en un tron, mirant al capdavant mentre alça els palmells de les mans mostrant les ferides de la crucifixió, també visible en la del costat nu. Al seu costat apareixen els quatre evangelistes escrivint i acompanyats dels seus respectius símbols. A banda i banda, sobre la llinda un grup d'àngels porten els instruments de la Passió, en el fons, apareixen els benaurats representats en una grandària molt de menor. A la dreta de Crist, es troben els profetes. El pilar central que divideix la porta en dues, està ocupat per la figura de Santiago, portant un pergamí en la dreta i un gaiato en l'esquerra. Sota ell es troba una columna que representa l'arbre de Jesse. També apareixen representats els diferents membres de la genealogia humana de Crist amb Jessé, el rei David, Salomó i finalment, la Mare de Déu. El capitell simbolitza la Santíssima Trinitat.

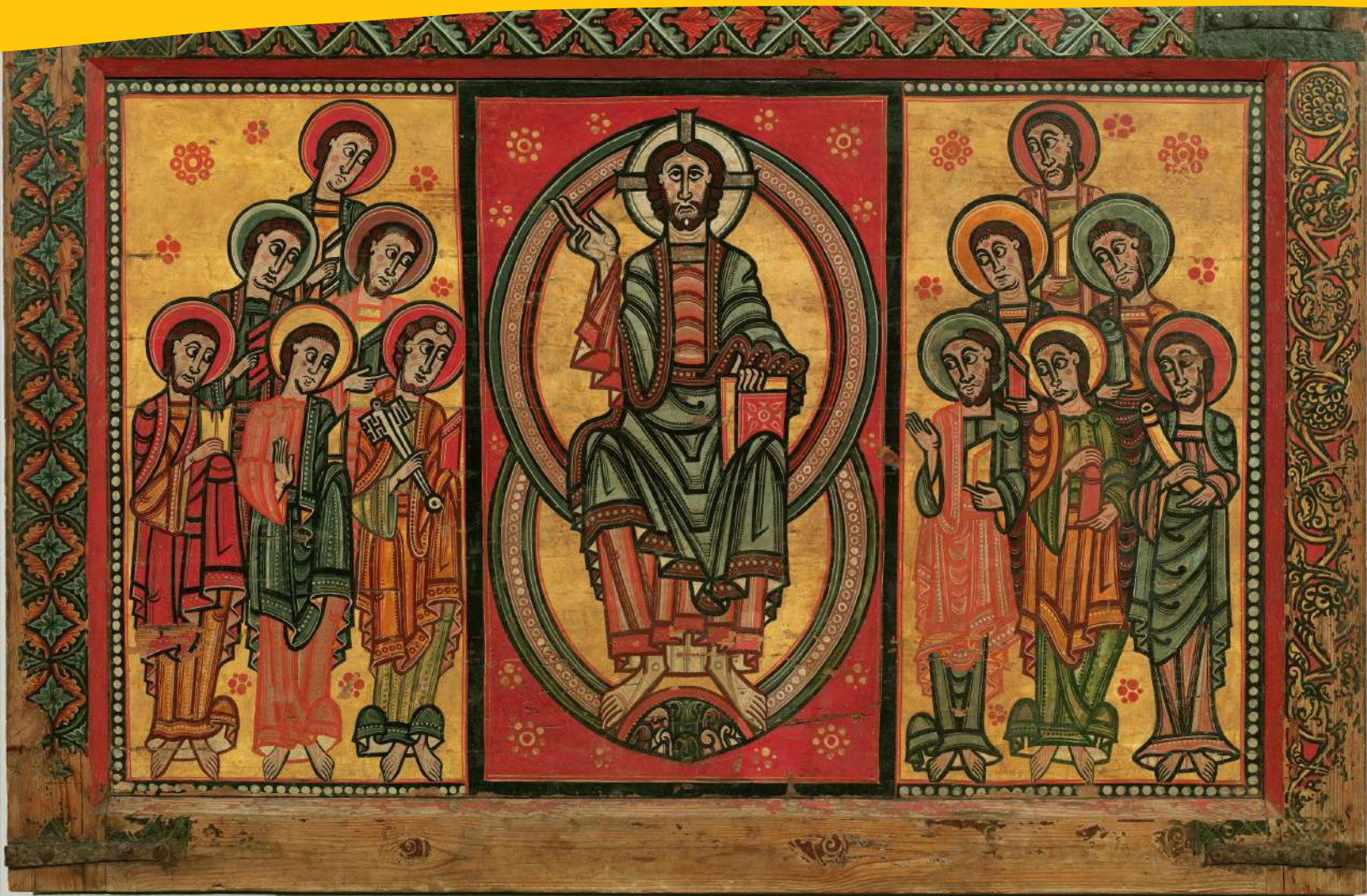
PÒRTIC DE LA GLÒRIA

Aquest pòrtic té funció didàctica que consisteix en ensenyar les creences i missatges del món teocràtic dirigit per l'Església, promovent la pietat i les vies de salvació i vida dels sants. També el pòrtic és l'avantsala de l'entrada a la Jerusalem celestial en la qual l'apòstol Santiago fa d'amfitrió.

FRONTAL D'ALTAR DELS APÒSTOLS

S. XIII

El Frontal de la Seu d'Urgell és considerat una de les obres mestres de pintura sobre taula dins de la col·lecció del Museu Nacional d'Art de Catalunya també conegut com a Frontal dels Apòstols, és una pintura feta aproximadament en el segle XII d. C, i pertany a l'art romànic.

Procedeix d'una església pertanyent al bisbat de la Seu d'Urgell, encara que no s'ha pogut determinar el lloc exacte.

L'any 1.905 va ser adquirit pel Museu Nacional d'Art de Catalunya, forma part de la seva col·lecció d'art dins del departament art medieval romànic.

FRONTAL D'ALTAR DELS APÒSTOLS

Té una altura de 102 cm i una amplitud de 151 cm. Es un pintura fet al tremp i restes de fulla metàl·lica sobre una taula de fusta de pi.

Es tracta d'una pintura al tremp que forma part del frontal d'un alta i es troba dividit en tres panells decorats amb escenes.

En el panell central hi ha una representació de Crist Majestad dins d'una màndorla composta per dos cercles assecants.

Crist es troba representat assegut sobre el segment de la intersecció del cercle de la primera mandorla, apareix amb una túnica vermella i un mantell blau.

A més el braç dret es troba estès cap amunt amb la mà dreta beneint, mentre que la mà esquerra sosté un llibre tancat recolzat sobre el genoll esquerre.

En cadascun dels panells laterals hi ha representats les figures dels dotze apòstols. Es troben colocats en forma piramidal, és a dir, un en la part superior, seguit de dues figures situades en el mitjà i tres figures més en la part inferior.

El panell central es troba pintat de color vermell amb una decoració de flors esquemàtiques de color groc, mentre que els panells laterals pintats de color groc presenten una decoració de flors esquemàtiques de color vermell.

Per finalitzar la frontal dels apòstols mostra nombroses semblances amb el Frontal d'Altar de Ix, per la qual cosa els investigadors pensen que podrien haver estat realitzats en el mateix taller.

DAVALLAMENT DE SANT JOAN DE LES ABADESSES

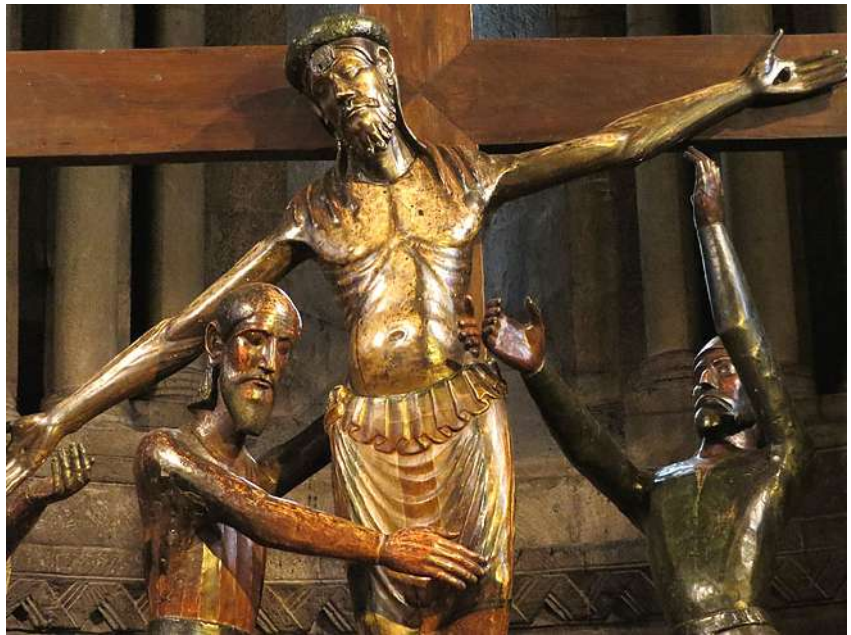
S. XIII

Una de les obres més importants de l'art romànic català és el Davallament de Sant Joan de les Abadeses, també conegut com el Santíssim Misteri, des de que l'any 1426 es va trobar una Hòstia incorrupta a l'interior d'un reliquiari amagat el 1251 en el cap del Crist, és un grup escultòric del segle XIII que representa el Davallament de la Creu que trobem a l'església de l'antic monestir de Sant Joan de les Abadeses.

DAVALLAMENT DE SANT JOAN DE LES ABADESSES

Aquest grup escultòric està integrat per set figures policromades de fusta de cirerer, de dimensions naturals, son escultures rígides, que no tenen gens de moviment. Es representa la baixada de Jesús de la creu d'enormes dimensions i un nombre alt de figures que acompanyen al Crist.

Al centre considerem a Crist en la creu, amb un treball més fi i acurat, aquest està amb Josep d'Arimatea i Nicodem, els encarregats de baixar en cos de Jesús; seguidament, Maria i l'apòstol Joan, expressant el seu dolor i, finalment, als extrems, els dos malfactors crucificats amb Jesús, Dimes i Gestes. Ja que la figura de Dimes va ser destruïda durant la Guerra Civil, l'actual és una reproducció i la creu de Crist també és moderna.

El seu claustre, tot i que és romànic, el 1428 va ser malmès pel terratrèmol, i el 1442 va ser reconstruït en un claustre gòtic.

Aquest davallament és, amb el d'Erill la Vall, l'únic que conserva totes les seves figures i, tots dos, són excepcionals per la presència dels dos lladres en el conjunt escultòric.

En conclusió, el Davallament de Sant Joan de les Abadesses, és un grup escultòric situat al monestir de Sant Joan de les Abadesses, està fet amb fusta i representa la baixada de Jesús amb unes figures que l'acompanyen. Personalment, em sembla un davallament bonic, i molt ben fet estructuralment.

TIMPÀ DE L'ABADIA DE SAINT-PIERRE DE MOISSAC

S. XII

L'Abadia de Saint-Pierre de Moissac s'ubica a la regió de Languedoc, França. La portadlada serveix com a porta per a l'abadia. Presenta un estil romànic i data de l'any 1130 aproximadament. El seu autor és desconegut i els seus materials constructius són principalment pedra,

L'abadia de Saint-Pierre es un tipus d'escultura exempta d'un alt relleu. L'escena que es representa en aquesta escultura representa unes rodes de foc que simbolitzen les flames infernals de l'Apocalipsi.

L'escultura té una textura freda i rugosa depenent de la part de la escultura, no representa cap tipus de moviment. Tampoc podem observar cap tipus de color en aquesta. L'ombra tampoc té cap aspecte estètic.

Aquesta estàtua és figurada, ja que es poden reconèixer les diferents parts i figures. És realista i simbolista, ja que representa els quatre evangelistes. L'anatomia de l'obra és incorrecta ja que té parts del cos que són més llargues o curtes del que haurien per què no provoquin atracció sexual.

VERGE DE GER

S. XII

Rep el nom de Verge de Ger, a causa del seu lloc d'origen, la parròquia de Sta. Coloma de Ger, a Cerdanya, encara que en l'actualitat es troba en el Museu d'Art Nacional de Catalunya. Va ser realitzada en el segle XII, per la qual cosa cal enquadrar-la dins de l'estil romànic encara que el seu autor és desconegut. L'escultura representada és exempta de cos sencer o rodona sedent, realitzada en fusta de pollancre, policromada al tremp.

Representa la Verge Maria amb el Nen Jesús assegut a les seves cames. Destaca l'ús de colors vius com a recurs per accentuar l'expressivitat, atesa la foscor de l'espai on es van exposar, l'església romànica, on l'única llum que il·luminava procedia de les finestres en forma de fletxa o les dues apareixen personatges vestits, Maria amb una túnica verda sobre la qual porta una túnica vermella adornada amb flors grogues que li cobreix el cap, mentre que el Nen va vestit com un magistrat romà, amb una túnica groga amb flors vermelles i un mantell groc. Les dues figures tenen forats a la part posterior del cap per portar una corona de metall.

La Verge de Ger és un bon exemple d'escultura romànica exempta, reunint les característiques pròpies de l'estil que cerca la representació de l'essència religiosa dels símbols allunyada del món del qual és quotidià i físic. De mica en mica, aquesta escultura anirà evolucionant cap a una estètica més naturalista. Alhora que apareixerà una visió més humana de la divinitat; donant pas a la interpretació del tema de la Verge amb el Nen que farà el gòtic a partir del segle XIII.

FRONTAL D'ALTAR DE SANT MARTÍ DE PUIGBÒ

S. XII

El frontal d'altar de Sant Martí de Puigbò, és procedent de l'església parroquial de Sant Martí de Puigbò situada al costat del castell de Puigbò, al Ripollès. No se sap qui és l'autor d'aquesta obra, per tant, és anònima. El frontal pertany a l'estil romànic geometritzant desenvolupat aproximadament per la meitat del segle XII.

L'obra està dividida en cinc apartats dels quals un està en el mig i destaca sobre les altres. La figura que està en mig és un pantocràtor, que representa Maiestas Domini, que és déu en majestat. Aquesta figura està dins d'una màndorla que l'envolta.

En l'altar hi ha representades en els quatre compartiments escenes de la vida de sant Martí, bisbe de Tours i titular de l'església: sant Martí dalt de cavall es parteix la seva clàmide amb un pobre, el sant bisbe ressuscita un catecumen mort abans de rebre el baptisme, l'escena de la mort del sant, i dos àngels traslladen l'ànima del sant cap al cel. Aquestes quatre escenes estan dividides per una franja horitzontal amb una inscripció en llatí transcrita per M. Gros que diu: «Per haver estat generós amb el pobre a la terra, ara Martí viu al cel.». Els colors de l'altar son apagats, és a dir, que son foscos. El pantocràtor mencionat anteriorment elimina la perspectiva.

TIMPÀ DE SANTA FE DE CONQUES

S. XII

L'obra és el Timpà de Santa Fe de Conques es troba a l'església de Santa Fe de conques amb una tipologia d'escultura: relleu en el principi policromada amb estil romànic està feta segons els historiadors al s. XII esta feta y dissenyada amb pedra i talla.

En una de les bandes epigràfiques que acompanyen a les imatges pot llegir-se: «Oh, pecadors!, si no reformeu els vostres costums, sapiguen que serà dur el vostre judici futur».

Fent una clara referència al Judici Final en el timpà, acollit sota una profunda arquivolta en volta de canó amb arc de mig punt a la porta d'entrada occidental. És una de les obres fonamentals de l'escultura romànica a França per les seves qualitats artístiques, la seva originalitat i per les mateixes dimensions del l'obra.

A la composició destaca la figura central de Crist a Majestat dins d'una mandorla que simula amb núvols un espai celestial. En aquest cas Crist, no apareix com un jutge sever, portant desafiant el llibre de la Llei, sinó indicant al pelegrí el camí de salvació amb la dreta, aixecada cap al signe de la creu que porten dos àngels al registre superior, mentre que amb la seva mà dreta cap avall fa l' gest d' apartar els maleïts. La seva majestat queda realçada tant per l'acompanyament de dos àngels amb canelobres a la base, al·lusió a la llum que representa Crist, i dos més amb cartells a la part superior.

TIMPÀ DE SANTA FE DE CONQUES

A la part superior a cada costat, els àngels tocant trompes anuncien el començament, el moment en què comença la resurrecció de la carn i cadascú ha d'enfrontar-se al seu judici personal.

A la part dreta superior es pot arribar a veure uns àngels i arcàngels amb direcció a on és Déu i en la esquerra esta els arcàngels que vigilen als humans de la part inferior de la façana.

Els suplicis continuen al registre intermedi de la obra, on dos àngels armats impedeixen als condemnats escapar de l'Infern, un portant un escut i una espasa i un altre una llança estendard. Amb ells, dos àngels més orientats a Crist.

L'altre part comença amb la figura de Sant Miquel pesant els pecats i un àngel, a l'esquerra de l'envà central, obrint la porta del Paradís als elegits i conduint-los de la mà a l'interior de un edifici amb sis arqueries i llums penjants. Sota l'arcada central apareix Abraham acollint en el seu si dos joves sants, mentre que els costats es col·loquen per parelles profetes, apòstols i santes..

Al nivell més baix, veiem el Paradís, a la part central a l'esquerra, un àngel que permet l'entrada als elegits i, a la dreta, un dimoni que llença els condemnats a la gola de l'infern.

EDICIÓ A CÀRREC DE:

ÀFRICA
ANDREA
ARIADNA
JOSE
SERGIO
NAIARA
ANA
MIQUEL

IRIS
JÚLIA
MIGUEL A.
XIMENA
POL
ÀLEX
XAVI
ERIC

4t d'ESO

ESCOLA ANSELM CLAVÉ

Mollet del Vallès

